శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే పంచపంచాశత్తమోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే పంచపంచాశత్తమోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
కామస్తు వాసుదేవాంశో దగ్ధః ప్రాగ్ రుద్రమన్యునా ।
దేహోపపత్తయే భూయస్తమేవ ప్రత్యపద్యత ॥ **1** ॥

స ఏవ జాతో వైదర్భ్యాం కృష్ణవీర్యసముద్భవః ।
ప్రద్యుమ్న ఇతి విఖ్యాతః సర్వతోఽనవమః పితుః ॥ **2** ॥

తం శంబరః కామరూపీ హృత్వా తోకమనిర్దశం ।
స విదిత్వాఽఽత్మనః శత్రుం ప్రాస్యోదన్వత్యగాద్ గృహం ॥ **3** ॥

తం నిర్జగార బలవాన్ మీనః సోఽప్యపరైః సహ ।
వృతో జాలేన మహతా గృహీతో మత్స్యజీవిభిః ॥ **4** ॥

తం శంబరాయ కైవర్తా ఉపాజహ్రురుపాయనం ।
సూదా మహానసం నీత్వావద్యన్ స్వధితినాద్భుతం ॥ **5** ॥

దృష్ట్వా తదుదరే బాలం మాయావత్యై న్యవేదయన్ ।
నారదోఽకథయత్ సర్వం తస్యాః శంకితచేతసః ।
బాలస్య తత్త్వముత్పత్తిం మత్స్యోదరనివేశనం ॥ **6** ॥

సా చ కామస్య వై పత్నీ రతిర్నామ యశస్వినీ ।
పత్యుర్నిర్దగ్ధదేహస్య దేహోత్పత్తిం ప్రతీక్షతీ ॥ **7** ॥

నిరూపితా శంబరేణ సా సూపోదనసాధనే।
కామదేవం శిశుం బుద్ధ్వా చక్రే స్నేహం తదార్భకే ॥ **8** ॥

నాతిదీర్ఘేణ కాలేన స కార్ష్ణి రూఢయౌవనః।
జనయామాస నారీణాం వీక్షంతీనాం చ విభ్రమం ॥ **9** ॥

సా తం పతిం పద్మదలాయతేక్షణం
ప్రలంబబాహుం నరలోకసుందరం।
సవ్రీడహాసోత్తభితభ్రువేక్షతీ
ప్రీత్యోపతస్థే రతిరంగ సౌరతైః ॥ **10** ॥

తామాహ భగవాన్ కార్ష్ణిర్మాతస్తే మతిరన్యథా।
మాతృభావమతిక్రమ్య వర్తసే కామినీ యథా ॥ **11** ॥

రతిరువాచ
భవాన్ నారాయణసుతః శంబరేణాహృతో గృహాత్।
అహం తేఽధికృతా పత్నీ రతిః కామో భవాన్ ప్రభో ॥ **12** ॥

ఏష త్వానిర్దశం సింధావక్షిపచ్ఛంబరోఽసురః।
మత్స్యోఽగ్రసీత్తదుదరాదిహ ప్రాప్తో భవాన్ ప్రభో ॥ **13** ॥

తమిమం జహి దుర్ధర్షం దుర్జయం శత్రుమాత్మనః।
మాయాశతవిదం త్వం చ మాయాభిర్మోహనాదిభిః ॥ **14** ॥

పరిశోచతి తే మాతా కురరీవ గతప్రజా।
పుత్రస్నేహాకులా దీనా వివత్సా గౌరివాతురా ॥ **15** ॥

ప్రభాష్యైవం దదౌ విద్యాం ప్రద్యుమ్నాయ మహాత్మనే।
మాయావతీ మహామాయాం సర్వమాయావినాశినీం ॥ **16** ॥

స చ శంబరమభ్యేత్య సంయుగాయ సమాహ్వయత్ ।
అవిషహ్యాస్తమాక్షేపైః క్షిపన్ సంజనయన్ కలిం ॥ **17** ॥

సోఽధిక్షిప్తో దుర్వచోభిః పాదాహత ఇవోరగః ।
నిశ్చక్రామ గదాపాణిరమర్షాత్తామ్రలోచనః ॥ **18** ॥

గదామావిధ్య తరసా ప్రద్యుమ్నాయ మహాత్మనే ।
ప్రక్షిప్య వ్యనదన్నాదం వజ్రనిష్పేషనిష్ఠురం ॥ **19** ॥

తామాపతంతీం భగవాన్ ప్రద్యుమ్నో గదయా గదాం ।
అపాస్య శత్రవే క్రుద్ధః ప్రాహిణోత్ స్వగదాం నృప ॥ **20** ॥

స చ మాయాం సమాశ్రిత్య దైతేయీం మయదర్శితాం ।
ముముచేఽస్త్రమయం వర్షం కార్ష్ణి వైహాయసోఽసురః ॥ **21** ॥

బాధ్యమానోఽస్త్రవర్షేణ రౌక్మిణేయో మహారథః ।
సత్త్వాత్మికాం మహావిద్యాం సర్వమాయోపమర్దినీం ॥ **22** ॥

తతో గౌహ్యకగాంధర్వపైశాచోరగరాక్షసీః ।
ప్రాయుంక్త శతశో దైత్యః కార్ష్ణిర్వ్యధమయత్ స తాః ॥ **23** ॥

నిశాతమసిముద్యమ్య సకిరీటం సకుండలం ।
శంబరస్య శిరః కాయాత్ తామ్రశ్మశ్రోజసాహరత్ ॥ **24** ॥

ఆకీర్యమాణో దివిజైః స్తువద్భిః కుసుమోత్కరైః ।
భార్యయాంబరచారిణ్యా పురం నీతో విహాయసా ॥ **25** ॥

అంతఃపురవరం రాజన్ లలనాశతసంకులం ।
వివేశ పత్న్యా గగనాద్ విద్యుతేవ బలాహకః ॥ **26** ॥

తం దృష్ట్వా జలదశ్యామం పీతకౌశేయవాససం ।
ప్రలంబబాహుం తామ్రాక్షం సుస్మితం రుచిరాననం ॥ **27** ॥

స్వలంకృతముఖాంభోజం నీలవక్రాలకాలిభిః।
కృష్ణం మత్వా స్త్రియో హ్రీతా నిలిల్యుస్తత్ర తత్ర హ ॥ **28** ॥

అవధార్య శనైరీషద్వైలక్షణ్యేన యోషితః।
ఉపజగ్ముః ప్రముదితాః సస్త్రీరత్నం సువిస్మితాః ॥ **29** ॥

అథ తత్రాసితాపాంగీ వైదర్భీ వల్గుభాషిణీ।
అస్మరత్ స్వసుతం నష్టం స్నేహస్నుతపయోధరా ॥ **30** ॥

కో న్వయం నరవైదూర్యః కస్య వా కమలేక్షణః।
ధృతః కయా వా జఠరే కేయం లబ్ధా త్వనేన వా ॥ **31** ॥

మమ చాప్యాత్మజో నష్టో నీతో యః సూతికాగృహాత్।
ఏతత్తుల్యవయోరూపో యది జీవతి కుత్రచిత్ ॥ **32** ॥

కథం త్వనేన సంప్రాప్తం సారూప్యం శార్ఙ్గధన్వనః।
ఆకృత్యావయవైర్గత్యా స్వరహాసావలోకనైః ॥ **33** ॥

స ఏవ వా భవేన్నూనం యో మే గర్భే ధృతోఽర్భకః।
అముష్మిన్ ప్రీతిరధికా వామః స్ఫురతి మే భుజః ॥ **34** ॥

ఏవం మీమాంసమానాయాం వైదర్భ్యాం దేవకీసుతః।
దేవక్యానకదుందుభ్యాముత్తమశ్లోక ఆగమత్ ॥ **35** ॥

విజ్ఞాతార్థోఽపి భగవాంస్తూష్ణీమాస జనార్దనః।
నారదోఽకథయత్ సర్వం శంబరాహరణాదికం ॥ **36** ॥

తచ్ఛ్రుత్వా మహదాశ్చర్యం కృష్ణాంతఃపురయోషితః।
అభ్యనందన్ బహూనబ్దాన్ నష్టం మృతమివాగతం ॥ **37** ॥

దేవకీ వసుదేవశ్చ కృష్ణరామౌ తథా స్త్రియః।
దంపతీ తౌ పరిష్వజ్య రుక్మిణీ చ యయుర్ముదం ॥ **38** ॥

నష్టం ప్రద్యుమ్నమాయాతమాకర్ణ్య ద్వారకౌకసః।
అహో మృత ఇవాయాతో బాలో దిష్ట్యేతి హాబ్రువన్ ॥ **39** ॥

యం వై ముహుః పితృసరూపనిజేశభావా -
స్తన్మాతరో యదభజన్ రహరూఢభావాః।
చిత్రం న తత్ ఖలు రమాస్పదబింబబింబే
కామే స్మరేఽక్షివిషయే కిముతాన్యనార్యః ॥ **40** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం దశమస్కంధే
ఉత్తరార్ధే ప్రద్యుమ్నోత్పత్తినిరూపణం నామ పంచపంచాశత్తమోఽధ్యాయః ॥